

Les entitats del Raval reclamen una resposta de les administracions a l'increment de la vulnerabilitat causada per la Covid19

Des de la Xarxa Laboral del Raval (XLR), formada per 18 organitzacions que treballen per la inserció i orientació laboral de les persones del territori, en els darrers mesos s'ha detectat un increment de les situacions de vulnerabilitat per part de les persones que atenen.

Davant de la situació actual de crisi multisectorial en la que ens trobem, una vegada més la classe treballadora i en especial el col·lectiu de persones migrades que viuen a la nostra ciutat està patint sobredimensionadament les conseqüències de tot plegat. Les necessitats econòmiques, habitacionals, laborals i socials han incrementat arrel de l'arribada de la pandèmia del COVID-19 i de la declaració de l'estat d'alarma i totes les restriccions que ha suposat per les ciutadanes. Moltes persones han vist com molts dels seus drets es veuen afectats directa o indirectament per la manca de solucions, empatia i resposta efectiva de les administracions a tots els nivells, municipal, autonòmic i estatal. Algunes deficiències del sistema no són pas noves, portem molts anys reclamant solucions i posant en evidència el mal funcionament de les Administracions. Volem ressaltar les situacions que considerem més vulneradores de drets i que impacten negativament amb més força en les nostres veïnes arran de la deficient actuació de les Administracions per fer front a aquesta multicrisi que tot just comença. Per això enumerem a continuació les següents problemàtiques detectades:

A) Manca d'atenció per informació sobre tràmits d'estrangeria: Abans de la pandèmia i la declaració d'estat d'alarma, l'accés per part de les ciutadanes a l'Administració amb competències en l'àmbit d'estrangeria ja era difícil, ja que en cap cas atenien a les Oficines d'estrangeria sense cita prèvia. La situació actual, a la ciutat de Barcelona és la següent: ● Correu electrònic (infoext.barcelona@correo.gob.es): ○ Temps d'espera en les respostes: varia en funció de no sabem què. De vegades no contesten MAI, de vegades contesten el mateix dia i de vegades tant poden trigar una setmana com 6 mesos. ○ Contingut de les respostes: moltes vegades no donen informació emparant-se en la LOPD, i moltes altres vegades la resposta és del tot ambigua i no soluciona el dubte plantejat. ● Telèfon (93 520 14 10): Fins on sabem, només 2 persones atenen al telèfon. ○ Temps d'espera en línia: l'espera en línia fins que t'agafen la trucada és molt llarg. ○ Contingut del servei: es neguen a donar informació concreta al·legant la LOPD, moltes vegades l'atenció és desagradable i sense cap tipus d'ànims d'ajudar a resoldre els dubtes de les ciutadanes. En definitiva, no existeixen vies efectives d'accés a la informació per les ciutadanes en relació a la informació d'estrangeria, produint així una indefensió i una inseguretat jurídica (i emocional) a les persones que agreuja la seva situació. L'Administració, en comptes de servir a la ciutadania obstaculitza i vulnera els drets d'aquestes, pel que no està actuant com a eina al servei de la població, sinó ben al contrari.

B) Cites de Policia Nacional: Una vegada més, aquest problema no és nou, però si s'ha vist agreujat, i molt, arran de la declaració de l'estat d'alarma. L'origen de la situació actual va ser la cancel·lació de les cites que hi havia assignades a la Policia Nacional a partir del 14 de març amb la declaració de l'estat d'alarma. Hem de ser conscients que, a més d'aquestes cancel·lacions,

que no es van reassignar en finalitzar l'estat d'alarma i en tornar-se a obrir les comissaries de policia al públic, s'han d'afegir totes les persones que van tramitar de forma telemàtica tràmits d'estrangeria i que, per tant, van obtenir (per primera vegada o per renovacions) permisos de residència i/o treball que requereixen de l'obtenció d'una nova TIE a través de la Policia Nacional, sense oblidar les noves sol·licituds de protecció internacional o de ciutadanes comunitàries que estableixen la seva residència a la província de Barcelona. La pròrroga de 6 mesos concedida pel govern espanyol a l'Ordre SND/421/2020, de 18 de maig, no fa altra cosa que allargar l'agonia i traslladar el problema 6 mesos més tard si no ve acompanyada d'un pla intensiu que destini més personal i recursos per atendre totes les persones que ho necessiten.

C) Joves Extutelats sense referents: El canvi que es va produir en la interpretació de la Llei d'Estrangeria a conseqüència de l'aplicació de la jurisprudència del Tribunal Suprem, ha provocat l'existència d'uns criteris duríssims, i diríem que impossibles, que s'exigeixen als i les joves que han fet un procés migratori sols, i pretenen renovar la seva autorització de residència un cop ja no es troben sota la tutela de l'Administració. Actualment, s'exigeix un mínim del 100% de l'Indicador Públic de Renda d'Efectes Múltiples (IPREM) per a les primeres renovacions i del 400% de l'IPREM per a les segones renovacions. Per tant, s'exigeix a joves que no tenen autorització per a treballar, uns ingressos propis de 540 euros al mes per a les primeres renovacions i més de 2.100 euros al mes per a les segones renovacions, que a més, no poden procedir de prestacions públiques ni d'ajuts socials. Davant d'aquesta situació tan greu, es requereix una modificació immediata de la Llei d'Estrangeria, de manera que els joves obtinguin el permís de treball amb les seves autoritzacions de residència.

D) Manca de coneixement per part de les Administracions Públiques i altres agents implicats de la normativa i actualitzacions en matèria d'estrangeria: ens trobem amb un ampli desconeixement per part de l'Administració, però no només, també per part d'altres agents implicats per exemple al mercat laboral (gestories, empreses, etc.) que desconeixen o no apliquen la diferent normativa que s'ha anat aprovant des de que es va declarar l'estat d'alarma. El que suposa que a la pràctica, malgrat que les persones tinguin automàticament prorrogades les seves autoritzacions (residència, sol·licitants d'asil...), no poden accedir i/o materialitzar els seus drets, perquè el que es prioritza és la data de caducitat que consta en els documents, i no pas les pròrrogues acordades legalment. Així doncs, trobem a persones que no poden accedir a determinats llocs de treball al ser considerades erròniament en situació irregular administrativa, d'altres que no poden sol·licitar determinades prestacions per la mateixa raó, i així, podem trobar tot un conjunt d'accions i tot un conjunt de drets vulnerats per aquesta situació de desconeixement o de manca de voluntat.

E) Accentuació de la Bretxa Digital i denegació accés a l'administració en les mateixes condicions per a tota la població. En un moment com l'actual, en el que l'Administració ha passat a digitalitzar en molt bona part els seus processos, i no només això, sinó també els canals d'accés i comunicació amb la mateixa, ens trobem amb una accentuació de la bretxa digital. L'accés a l'Administració es veu més o menys afectat en funció de la situació administrativa en la que es troben les persones. En aquest sentit, trobem una sèrie de requisits d'accés per canals digitals que no permeten que totes les persones amb diferents situacions administratives hi puguin accedir. Per exemple, l'Idecat Mòbil exigeix per donar-se d'alta al servei, el número de suport de la TIE (Targeta Identitat Estranger). Però, que succeeix amb les persones en situació irregular administrativa? O amb les persones sol·licitants d'asil? O amb les persones comunitàries? Totes elles amb diferents situacions administratives i amb documents on no hi consta cap tipus de número de suport. En moments de total confinament com els que hem

viscut, aquestes persones van tenir serioses dificultats per accedir a l'Administració. Entenem que la digitalització de l'Administració i/o dels canals de comunicació amb ella, no pot suposar que hi hagi una bona part de la població que quedi literalment fora. L'accés o comunicació amb l'Administració no pot ser un privilegi, sinó un dret.

F) Procés d'homologació d'estudis: en la resolució d'expedients d'homologació (sobretot per a persones immigrants i estudiants extracomunitaris), tant per estudis no universitaris (competències transferides a la Generalitat de Catalunya) com per estudis universitaris (competència de l'Administració de l'Estat) en la majoria dels casos es supera amb escreix el termini marcat legalment per resoldre aquests procediments. En el cas d'estudis universitaris pot arribar a trigar anys, fet que dificulta la incorporació al mercat laboral d'aquest col·lectiu qualificat, sobretot pel de les professions regulades, que sense homologació no es poden exercir (metges, infermeres, mestres, farmacèutics, fisioterapeutes, arquitectes...).

G) Irregularitat sobrevinguda

La irregularitat sobrevinguda és un concepte associat especialment a situacions de crisi econòmica. Trobem que algunes persones que es troben en situació regular administrativa, no poden renovar les seves autoritzacions, per exemple, per manca de continuïtat en les seves relacions laborals, o per la impossibilitat de tornar a incorporar-se al mercat laboral. En qualsevol cas, una conjuntura del mercat laboral que afecta d'una manera severa i irreversible a la població migrant, augmentant i agreujant la vulnerabilitat de les persones migrants i de les seves famílies.

A més, la Llei d'Estrangeria i la seva normativa d'aplicació no preveu una altra via d'accés o de retorn a la regularitat administrativa per a aquestes persones, per tant, l'arrelament social es converteix també en l'única via d'accés a la regularitat a través d'una proposta de feina per aquelles persones que ha patit una situació d'irregularitat sobrevinguda. Per tant, quan parlem de l'arrelament social, no pensem només en persones que van arribar a la nostra societat fa un mínim de 3 anys, sinó també persones que viuen fa més de 5, 8 o 10 anys, per tant completament arrelades, que veuen com la seva situació administrativa esdevé irregular.